

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 105/26

Luxemburg, 16 iulie 2026

Hotărârea Curții în cauza C-280/25 | [Lin II]¹

Combaterea fraudei grave care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene: Curtea explică de ce Hotărârea Lin² nu a încălcat nici principiul legalității în materie penală³, nici standardul național de protecție a drepturilor fundamentale care interzice instanței să combine diverse reglementări pentru a stabili un regim de prescripție în această materie⁴

În acest context, Curtea aduce precizări și cu privire la ceea ce trebuie să se înțeleagă prin fraudă „gravă” care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii

Hotărârea Lin din 24 iulie 2023 se referea la mai mulți cetățeni români condamnați la pedepse cu închisoarea pentru evaziune fiscală. Aceștia contestaseră condamnarea lor susținând că, în temeiul standardului național de protecție referitor la aplicarea retroactivă a legii penale mai favorabile (*lex mitior*), răspunderea lor penală era prescrisă⁵. Acești cetățeni români se bazau, pe de o parte, pe două decizii ale Curții Constituționale a României pronunțate în anii 2018 și 2022. Aceste decizii invalidaseră o dispoziție națională⁶ care reglementa cauzele de întrerupere⁷ a termenului de prescripție în materie penală, astfel încât, pe o perioadă de aproape patru ani, dreptul român nu prevăzuse nicio cauză de întrerupere a acestui termen. Cetățenii menționați se întemeiau, pe de altă parte, pe o decizie din anul 2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție din România (ÎCCJ) prin care s-a statuat că această inexistență a unor cauze de întrerupere a prescripției se aplica și infracțiunilor săvârșite între anul 2014 (momentul adoptării dispoziției neconstituționale) și anul 2018 (data adoptării primei decizii a Curții Constituționale), în temeiul principiului aplicării retroactive a *lex mitior*⁸. Curții i s-a solicitat în esență să se pronunțe cu privire la conformitatea acestor diferite decizii pronunțate de instanțe române cu dreptul Uniunii, în special cu dispozițiile care urmăresc combaterea eficientă a fraudei care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii. În Hotărârea Lin, Curtea a amintit că statele trebuie să se asigure că normele privind prescripția prevăzute de dreptul național permit o represiune efectivă a infracțiunilor legate de fraudele care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene, în scopul de a evita un risc sistemic de impunitate a unor astfel de infracțiuni. Prin urmare, Curtea a statuat că instanțele române trebuiau să lase neaplicat standardul național de protecție referitor la *lex mitior* astfel cum fusese consacrat prin decizia din anul 2022 a ÎCCJ. În schimb, ea a constatat conformitatea cu dreptul Uniunii a deciziilor Curții Constituționale a României pronunțate în anii 2018 și 2022, deoarece acestea puneau în aplicare principiul legalității în materie penală și prezentau un risc sistemic de impunitate de o amploare mai redusă decât aplicarea standardului național de protecție al *lex mitior* consacrat prin decizia din anul 2022 a ÎCCJ. În urma Hotărârii Lin, ÎCCJ a statuat însă, în anul 2024, că instanțele române nu pot lăsa neaplicată decizia sa din anul 2022 fără a aduce atingere principiilor legalității în materie penală și interdicției *lex tertia*. În Hotărârea Lin II pronunțată astăzi, Curtea constată în esență că această abordare a ÎCCJ nu este conformă cu dreptul Uniunii.

În cauza Lin II, administratorul a două societăți comerciale a emis facturi fiscale fictive pentru a-i permite unei a treia societăți să își reducă baza de impozitare. Prejudiciul cauzat bugetului de stat al statului român este de 268 536 de lei românești (RON) (aproximativ 59 304 euro), în timp ce suma taxei pe valoarea adăugată (TVA) eludate este de 163 656 RON (aproximativ 36 142 de euro), aducând astfel atingere intereselor financiare ale Uniunii.

Urmărit penal pentru complicitate la evaziune fiscală, acest administrator a scăpat totuși de orice condamnare. Astfel,

expirarea termenului de prescripție a răspunderii sale penale a fost constatată în primă instanță și ulterior confirmată, printr-o hotărâre din 21 martie 2024, de Curtea de Apel Oradea (România). Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea a contestat, la 9 aprilie 2024, această din urmă hotărâre în fața ÎCCJ, considerând că instanța de apel încetase în mod greșit procesul penal prin aplicarea standardului național de protecție referitor la *lex mitior* astfel cum a fost consacrat prin decizia din anul 2022 a ÎCCJ și, prin urmare, fără a ține seama de hotărârea Curții în cauza Lin. Având îndoieli cu privire la modalitățile de aplicare de către instanțele române a Hotărârii Lin, ÎCCJ a sesizat Curtea cu titlu preliminar. Ea solicită clarificări și cu privire la interpretarea noțiunii de fraudă „gravă” în dreptul Uniunii.

În hotărârea sa de astăzi, care constituie continuarea Hotărârii Lin, Curtea **precizează**, în primul rând, **noțiunea de fraudă „gravă” care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii**. Astfel, ea statuează că, atunci când nicio dispoziție națională nu stabilește pragul de la care o fraudă care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii trebuie considerată „gravă”, fraudă trebuie calificată în mod automat drept „gravă”, în sensul Convenției PIF⁹, din momentul în care valoarea sa totală este mai mare de 50 000 de euro, independent de aspectul dacă prejudiciul suferit efectiv de bugetul Uniunii este inferior sau nu acestui prag.

În al doilea rând, Curtea subliniază că **ea nu a statuat nicidecum în Hotărârea Lin că standardul național de protecție referitor la aplicarea principiului *lex mitior* astfel cum este prevăzut în dreptul român și care depășește garanțiile prevăzute în materie la articolul 49 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene încalcă, din principiu, dreptul Uniunii**. Într-adevăr, **Curtea s-a limitat să statueze că dreptul Uniunii se opune ca acest standard național de protecție astfel cum a fost consacrat în decizia din anul 2022 a ÎCCJ să fie aplicat de instanțele române în cazuri de fraudă gravă care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii. Aceasta era justificată de împrejurarea că o atare aplicare creștea în mod considerabil riscul sistemic de impunitate** pentru asemenea fraude, care decurgea deja din deciziile Curții Constituționale din anii 2018 și 2022, implicând inexistența vreunei cauze de întrerupere a termenelor de prescripție în materie penală pe o perioadă de aproape patru ani.

În al treilea rând, Curtea arată că soluția reținută în **Hotărârea Lin nu impune instanțelor române să combine mai multe reglementări succesive** în vederea creării pe cale judecătorească a unui regim al modului de calcul al termenului de prescripție a răspunderii penale. Prin urmare, Hotărârea Lin nu impune acestor instanțe să încalce standardul național de protecție referitor la interdicția de aplicare a unei *lex tertia*.

În al patrulea rând, Curtea subliniază că soluția reținută în Hotărârea Lin **nu încalcă nici principiul legalității infracțiunilor și pedepselor, astfel cum este consacrat la articolul 49 din Carta drepturilor fundamentale și la articolul 7 din Convenția europeană a drepturilor omului**. Într-adevăr, interdicția impusă prin această hotărâre instanțelor române de a aplica decizia din anul 2022 a ÎCCJ se înscrie în continuarea unei jurisprudențe consolidate a Curții și prezenta astfel un caracter previzibil. În plus, Curtea insistă asupra faptului că în Hotărârea Lin a constatat ea însăși că această decizie din anul 2022 genera un risc sistemic de impunitate pentru fraudele grave care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii. Așadar, nu poate fi identificată nicio incertitudine în materie, instanțele române fiind obligate să considere, în conformitate cu Hotărârea Lin, că un asemenea risc este stabilit.

În al cincilea rând, Curtea precizează că, având în vedere importanța pe care o are principiul **autorității de lucru judecat în dreptul Uniunii**, acest drept nu impune repunerea în discuție a hotărârilor care au dobândit autoritate de lucru judecat și care au constatat, în aplicarea deciziei din anul 2022 a ÎCCJ, prescripția răspunderii penale pentru fraude grave care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii. Cu toate acestea, o hotărâre care face obiectul unui recurs în casație nu poate, în principiu, să fie considerată o hotărâre care a dobândit autoritate de lucru judecat.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral și, dacă este cazul, rezumatul](#) hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Traian Moga ☎ (+352) 4303 3732.

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Rămâneți conectați!

¹ Numele prezentei cauze este un nume fictiv. El nu corespunde numelui real al niciuneia dintre părțile din procedură.

² Hotărârea Curții din 24 iulie 2023 în cauza Lin, [C-107/23 PPU](#) (a se vedea și comunicatul de presă nr. [129/23](#)).

³ Articolul 7 din Convenția europeană a drepturilor omului, intitulat „Nicio pedeapsă fără lege”, se bazează pe principiul legalității și neretroactivității în materie penală. El prevede că nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul săvârșirii, nu constituia o infracțiune potrivit dreptului național sau internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât cea aplicabilă la momentul săvârșirii infracțiunii. Această dispoziție protejează persoanele împotriva procedurilor penale arbitrare și constituie un element fundamental al statului de drept.

⁴ În temeiul acestui principiu de ordin constituțional, instanțelor române le este interzis, printre altele, să aplice parțial reglementări penale succesive prin combinarea anumitor dispoziții ale acestora, inclusiv a dispozițiilor referitoare la modul de calcul al termenului de prescripție a răspunderii penale. Principiul *lex mitior* astfel cum este interpretat de Curtea Constituțională a României implică, în ipoteza unei succesiuni de regimuri juridice, alegerea și aplicarea acelei legi care, în ansamblu, asigură o situație mai favorabilă pentru persoana acuzată, fără a fi permisă însă combinarea prevederilor favorabile din legile succesive și crearea pe cale judecătorească a unui regim hibrid (*lex tertia*).

⁵ Mecanism prin care trecerea timpului face să dispară posibilitatea de a acționa în justiție. Cu alte cuvinte, dacă autoritățile nu au inițiat urmărirea penală într-un anumit termen, ele își pierd definitiv dreptul de a o face.

⁶ Neconstituționalitatea se referă la dispozițiile articolului 155 alineatul (1) din Codul penal din 2009, în măsura în care această dispoziție încalcă principiul constituțional al preciziei și previzibilității legii penale, permițând ca actele de procedură să întrerupă termenul de prescripție a răspunderii penale chiar dacă aceste acte nu fuseseră comunicate suspectului sau inculpatului.

⁷ Respectiv acte de procedură sau hotărâri judecătorești care întrerup prescripția răspunderii penale.

⁸ Decizia nr. 67/2022 a ÎCCJ.

⁹ Convenția privind protejarea intereselor financiare ale Comunităților Europene, semnată la Bruxelles la 26 iulie 1995.